

Standardvillkor för projektstöd (utvecklingssamarbete) 2027–2030

1. Allmänt

1.1. Standardvillkorens namn

Standardvillkor för projektstöd (utvecklingssamarbete) 2027–2030

1.2. Villkorens giltighetstid

I kraft 1.1.2027 - 31.12.2030.

1.3. Standardvillkorens tillämpningsområde och tillämpliga bestämmelser

På statsunderstödet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001). Utöver standardvillkoren för användning av statsunderstöd innehåller detta dokument även sådana centrala bestämmelser i statsunderstödslagen som ska tillämpas på användning av statsunderstöd. Lagstiftningen kan emellertid även innehålla andra bestämmelser som ska tillämpas på användningen av statsunderstöd.

Med mottagare av statsunderstöd avses en organisation som beviljas understöd genom beslut om statsunderstöd. Med överföringsmottagare avses en annan användare av understödet som tillsammans med understödsmottagaren genomför det projekt som understöds och som understödet överförs till för användning. Understöds mottagaren ska ingå ett avtal med överföringsmottagaren om hur det överförda understödet används, om hur det övervakas och om villkoren för dessa. Med samarbetspartner avses här andra aktörer som man bedriver något annat samarbete med. En sådan aktör kan vara till exempel en aktör som man köper varor eller tjänster av eller någon annan aktör som man bedriver samarbete med till exempel på kommunikationsområdet.

I all verksamhet som hänför sig till användningen av statsunderstödet förbinder sig understödsmottagaren, överföringsmottagarna och andra samarbetspartner i Finland att iaktta också övrig gällande lagstiftning i Finland. I andra länder ska verksamhet som genomförs med statsunderstöd fungera på ett sätt som beaktar den lokala lagstiftningen och är förenligt med Finlands lagstiftning.

Dessa standardvillkor utgör en del av beslutet om beviljande av statsunderstöd.

Om beslutet om statsunderstöd och dess bilagor är sinsemellan motstridiga ska de tillämpas i följande ordning:

1. understödsbeslutet och specificerade särskilda villkor i beslutet
2. standardvillkoren som bifogats till statsunderstödsbeslutet
3. den godkända kostnadskalkylen
4. en eventuell godkänd genomförandeplan
5. ansökan om statsunderstöd med bilagor.

Understödmottagaren och överföringsmottagarna är dessutom skyldiga att iaktta andra internationella åtaganden och nationell lagstiftning som är tillämpliga på dem.

1.4. Iakttagande av villkor och begränsningar

Enligt 13 § 1 mom. i statsunderstödslagen får statsunderstöd endast användas för ändamål som överensstämmer med statsunderstödsbeslutet. Statsunderstödet ändamål har specificerats i statsunderstödsbeslutet.

Enligt 13 § 2 mom. i statsunderstödslagen ska, utöver det som bestäms i den lagen eller i en förordning som statsrådet utfärdar med stöd av 8 §, understödmottagaren vid användningen av statsunderstödet inom det projekt eller den verksamhet som understöds iaktta de villkor och begränsningar som uppställts i statsunderstödsbeslutet.

Om statsunderstödet har beviljats för att anskaffa eller renovera egendom som används för ett visst ändamål som bestäms i statsunderstödsbeslutet, får denna egendom inte på ett bestående sätt användas för något annat ändamål än det som bestäms i statsunderstödsbeslutet, och ägande- eller besittningsrätten till egendomen får inte överlåtas till någon annan under användningstiden för den egendom som är föremål för statsunderstödet. Vid denna ansökan om understöd är användningstiden för den egendom som används i den finansierade verksamheten 10 år från utbetalningen av den sista understödsposten.

1.5. Statsunderstödsbeslutets och understödsuppgifternas offentlighet

Enligt 1 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, offentlighetslagen) är myndighetshandlingar offentliga, om inte något annat föreskrivs särskilt i den lagen eller i någon annan lag.

Med myndighetshandling avses en handling enligt 5 § i offentlighetslagen som till exempel kan vara en handling med bilagor som sökanden lämnat in till en myndighet för behandling av

ett visst ärende eller i övrigt i samband med ett ärende som hör till myndighetens verksamhetsområde eller uppgifter. I 24 § i offentlighetslagen finns bestämmelser om grunderna för att sekretessbelägga handlingar. Utrikesministeriet beslutar efter prövning om handlingar som lämnas in till ministeriet är offentliga.

Sökanden, understödmottagaren och andra parter kan vid behov i ansökan eller andra myndighetshandlingar ange vilka punkter som bör sekretessbeläggas och motivera detta med stöd av 24 § i offentlighetslagen. En parts begäran om sekretess är inte bindande för utrikesministeriet, utan offentligheten i fråga om en handling som lämnats in till en myndighet bedöms från fall till fall med stöd av offentlighetslagen och annan lagstiftning. Offentliga uppgifter är till exempel namnet på den som sökt och fått statsunderstöd och beloppet av det statsunderstöd som sökts och beviljats.

Utrikesministeriet lämnar också minimiuppgifter om de statsunderstöd som utlysts den 1 oktober 2023 eller senare och om ansökningar och beslut om statsunderstöd med anledning av dem samt minimiuppgifter om statsunderstöd som beviljats på basis av förvaltningsbeslut av den 23 oktober 2023 eller senare till Statskontorets informationsresurs för statsunderstödsverksamhet. I enlighet med 32 d § i statsunderstödslagen offentliggör Statskontoret vissa uppgifter om statsunderstöd i tjänsten för publicering och användning av uppgifter om statsunderstöd (Tutkiavustuksia.fi). Understödmottagaren och överföringsmottagaren förbinder sig att behandla eventuella personuppgifter i enlighet med EU:s allmänna dataskyddsförordning (2016/679) och dataskyddslagen (1050/2018).

1.6. Utbetalning av statsunderstöd

Enligt 12 § 2 mom. i statsunderstödslagen kan förskott betalas på statsunderstödet om det är motiverat med tanke på användningen av statsunderstödet samt ändamålsenligt med hänsyn till övervakningen av användningen.

Enligt 12 § 3 mom. i statsunderstödslagen kan statsunderstöd av ringa belopp samt statsunderstöd enligt 5 § 3 mom. 3 punkten utan hinder av 1 mom. även betalas som ett engångsbelopp om det är motiverat med tanke på användningen av statsunderstödet.

Enligt 12 § 4 mom. i statsunderstödslagen ska understödmottagaren lämna statsbidragsmyndigheten riktiga och tillräckliga uppgifter för utbetalningen av statsunderstödet.

De övriga villkoren för utbetalning av statsunderstöd fastställs i statsunderstödsbeslutet.

Utbetalningen av statsunderstöd förutsätter att de specialvillkor som eventuellt ingår i beslutet uppfylls och iakttas.

Utrikesministeriet betalar ut understödet i regel i en eller två poster per år på basis av de

ansökningar om utbetalning som understödmottagaren lämnat in. Av grundad anledning kan utbetalningen också göras i flera än två poster. För varje post ska göras en separat ansökan om utbetalning minst 30 dagar före den önskade utbetalningstiden. I utbetalningsansökningarna ska beaktas tidpunkterna för uppkomsten av kostnaderna samt tidsfristerna för fastställande av budgeten i början av varje år.

När det är fråga om ett flerårigt understöd, kan understödet för åren efter det första stödåret sökas enligt den årsspecifika fördelningen i statsunderstödsbeslutet.

Beviljat stöd ska i regel användas det år det beviljats.

En förutsättning för utbetalning är årliga rapporter i enlighet med utrikesministeriets anvisningar och eventuella andra redogörelser eller handlingar som utrikesministeriet kräver.

1.7. Villkor för upphandlingsförfarandet

Utöver att statsbidragsmyndigheten i statsunderstödsbeslutet har godkänt en upphandling som en del av verksamhets- eller projektplanen och kostnadskalkylen, ska dessa standardvillkor tillämpas på användningen av understödet.

Enligt 5 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) är upphandlande enheter som avses i den lagen (det vill säga aktörer som ska konkurrensutsätta en upphandling enligt bestämmelserna i upphandlingslagen) varje upphandlare som för upphandlingen har fått understöd av en statlig myndighet till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde samt stödmottagare som är offentligrättsliga organ. Sådana upphandlande enheter ska tillämpa det upphandlingsförfarande som föreskrivs i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

Understödmottagaren ska utreda om den är en sådan upphandlande enhet som avses ovan. Om understödmottagaren är en sådan upphandlande enhet ska den följa upphandlingslagstiftningen i de upphandlingar som görs med hjälp av understödet och beakta de skyldigheter att konkurrensutsätta upphandlingar som fastställts i upphandlingslagen. I detta fall ansvarar understödmottagaren också för att upphandlingslagstiftningen följs. Om mottagaren är en ovan avsedd upphandlande enhet och upphandlingen har gjorts i strid med upphandlingslagstiftningen, kan upphandlingen inte godkännas som en del av användningen av statsunderstödet, och anskaffningskostnaden är därmed inte en godtagbar kostnad.

Vid alla upphandlingar ska det ses till att anbudsgivaren inte är föremål för sanktioner som utfärdats av Europeiska unionen eller Förenta nationerna (FN), beslut om frysning av tillgångar som fattats av finska myndigheter eller andra lämpliga begränsningar. Det ska noteras att när det gäller upphandlingar som avses i artikel 5 k i förordning (EU) 833/2014 är det inte tillåtet att ingå upphandlingskontrakt med ryska medborgare, fysiska personer som

är bosatta i Ryssland eller juridiska personer som är etablerade i Ryssland. I anbudsfrågor kan läggas till en försäkran från leverantören att sanktionerna eller de övriga restriktionerna inte gäller sökanden eller dennes förmånstagare. Understödmottagaren svarar för utredningen av ärendet och att upphandlingen sker kravenligt. En försäkran från en anbudsgivare eller en leverantör innebär inte att detta ansvar försvinner, utan mottagaren ska vid behov begära ytterligare utredning.

Vid upphandling av varor och tjänster ska både anbudsfrågningarna och upphandlingskontrakten innehålla en klausul om att anbudet kan avslås eller kontraktet sägas upp med omedelbar verkan om tjänsteleverantören belastas av en obligatorisk eller en av prövning beroende grund för uteslutning som avses i den nationella lagstiftningen eller EU-lagstiftningen om offentlig upphandling, av Europeiska unionens eller FN:s sanktioner eller av någon annan ovannämnd restriktion, såsom ryskt medborgarskap eller etablering i Ryssland, även om grunden skulle ha uppkommit först efter att avtalsförhållandet inleddes.

Understödmottagaren ska likaså försäkra att de aktörer som den i enlighet med ändamålet överför en del av statsunderstödet till för att användas i aktörernas verksamhet eller personer med befogenhet att utöva ledning eller övervakning hos dessa aktörer eller aktörernas arbetstagare inte belastas av en obligatorisk eller en av prövning beroende grund för uteslutning som avses i nationell lagstiftning eller EU-lagstiftning om offentliga upphandlingar, av Europeiska unionens eller FN:s sanktioner eller av någon annan ovannämnd restriktion, såsom ryskt medborgarskap eller etablering i Ryssland, även om grunden skulle ha uppstått först efter det att avtalsförhållandet inleddes.

Vid upphandling av varor och tjänster ska både anbudsfrågningarna och upphandlingskontrakten också innehålla en klausul om att anbudet kan avslås eller kontraktet hävas om det förekommit korruption eller om olagliga korruptionsliknande metoder har använts när kontraktet ingicks eller verkställdes.

1.8. Övriga allmänna villkor

Den understödda verksamhetens ODA-enlighet

Förutom den nationella lagstiftningen tillämpas på användningen av understödet också normer som de instanser som beviljar finansiering för utvecklingssamarbete kommit överens om inom det internationella samarbetet. Den verksamhet som understöds ska vara utvecklingssamarbete enligt de definitioner som OECD:s biståndskommitté (DAC, Development Assistance Committee) har fastställt för offentlig finansiering för utvecklingsarbete (ODA, Official Development Assistance). Skyldigheterna att rapportera när det gäller att lämna in uppgifter definieras närmare i kap. 4.3.

Riskhantering och god förvaltning i organisationen

Understödsmyndigheten ska se till att i mottagarens organisation tillämpas god förvaltning och att riskhanteringen och den interna kontrollen är tillräckliga. Riskhanteringsarbetet ska vara kontinuerligt. Vid riskhanteringen ska också beaktas skyldigheterna i punkt 4.6. Mottagaren ska ha tillgång till lämpliga riskhanteringsmekanismer.

Sanktioner och förpliktelser mot penningtvätt och terrorism

Understödsmyndigheten och överföringsmyndigheterna ska självständigt säkerställa att medel som ministeriet har beviljat för att stödja understödsmyndigheten inte överlåts eller i övrigt används för att ge ekonomiskt bistånd eller stöd till personer eller sammanslutningar, terrorister eller terrororganisationer eller andra juridiska personer eller ämbetsverk som ingår i den konsoliderade förteckningen över Förenta nationernas säkerhetsråds sanktioner eller i EU:s gällande sanktionsförordningar. Understödsmyndigheten ska också se till att inga sanktioner riktas mot överföringsmyndigheterna, samarbetspartnerna, deras förmånstagare eller mot förmånstagarna till den understödda verksamheten. På grund av de sanktionsbelagda aktörernas företagsomstruktureringar ska understödsmyndigheten se till att den faktiska ägande- eller bestämmanderätten i de organisationer som gagnas av användningen av understödet inte innehas av en sanktionsbelagd aktör. Understödsmyndigheten ska omedelbart informera ministeriet om denna under giltighetstiden för den understödda verksamheten konstaterar att medel har använts för ett sådant ändamål.

Understödsmyndigheten ska sålunda förbinda sig att till alla delar tillämpa ovannämnda och andra sanktionssystem, såsom de riktade ekonomiska sanktioner och andra åtgärder som säkerhetsrådet har godkänt i enlighet med artikel 41 i kapitel VII i Förenta nationernas stadga samt de restriktiva åtgärder i fråga om ekonomi och finansiering som har godkänts i enlighet med artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som gäller i Europeiska unionen.

Om verksamheten riktar sig till ett land som enligt EU:s direktiv (2015/849) eller FATF (The Financial Action Task Force) är ett högriskland, ska understödsmyndigheten se till att de medel som ministeriet beviljat för att stödja mottagaren inte är föremål för penningtvätt eller att medel inte överlåts för finansiering av terrorism.

Skyldighet att anmäla misstanke om missbruk samt skydd för visselblåsare

Understödsmyndigheten och överföringsmyndigheten samt personer som arbetar inom deras organisationer ska omedelbart anmäla misstanke om eller observation av missbruk via utrikesministeriets kanal för anmälan av missbruk på adressen <https://vaarinkayttoilmoitus.fi>. Missbruk är bland annat sådant missbruk som avses i punkt 2.2. En anmälan om misstanke om missbruk kan även lämnas in till utrikesministeriet av överföringsmyndigheten, samarbetspartnern eller utomstående personer.

I fall av missbruk har understödsmyndigheten och den överföringsmyndighet som utför arbetet

det primära kommunikationsansvaret. Utrikesministeriet publicerar uppgifter om beslut om återkrav, men beroende på fallet överväger utrikesministeriet att informera även om misstanke om missbruk.

Missbruk av statsunderstöd är till exempel givande eller tagande av muta, stöld, penningtvätt, allt slags övrigt ekonomiskt missbruk, sexuellt utnyttjande, sexuellt ofredande, sexuella trakasserier, trakasseri, nepotism vid rekrytering, partiskhet, deltagande i beslutsfattandet vid jäv, gåvor och gästvänlighet som strider mot villkoren, betydande fel eller regelbrott i bokföringen, allvarliga fel eller betydande förseningar i arbetsprestationen, dagpenningar och arvoden som betalats ut utan grund, brott mot upphandlingslagen eller felaktiga förfaranden som strider mot dessa villkor eller mot avtalsvillkor som gäller användningen av statsunderstödet, orimliga villkor som gäller konkurrensförbud eller andra olagliga restriktioner efter anställningens slut, brister i rapporteringen, underlåtenhet att lämna in väsentliga uppgifter, nekande till granskning eller revision eller försvårande av dem, missbruk av makt, påtryckning, diskriminering eller annan osaklig påverkan, barn- eller tvångsarbete, övriga kränkningar av mänskliga rättigheter, investeringar i skatteparadis, annan aggressiv skatteplanering enligt OECD:s definition, annan lagstridig verksamhet som kan jämföras med det som nämns ovan eller övriga former av missbruk.

Förbudet mot missbruk gäller understödsmottagarens personal, personer i ledande ställning inom mottagarens organisation, organisationen i sin helhet samt alla samarbetspartner, deras personal, personer i ledande ställning hos samarbetspartnern, samarbetspartnerns organisationer i sin helhet och alla som understödsmottagaren har anställt eller av vilka mottagaren köper tjänster eller varor för att användas i den understödda verksamheten.

Understödsmottagaren ska i enlighet med punkt 2.3 (Villkor för överföring av statsunderstöd) ta in förbudet mot missbruk i avtal som mottagaren ingår med överföringsmottagare och andra tredje parter.

Understödsmottagaren är skyldig att samarbeta med utrikesministeriet för att utreda eventuella misstankar om missbruk.

Om understödsmottagaren eller överföringsmottagaren är en organisation inom den privata eller offentliga sektorn (eller ett statligt ämbetsverk) som sysselsätter fler än 50 arbetstagare och som avses i lagen om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av EU-rätten och den nationella lagstiftningen (1171/2022) är denna dessutom skyldig att inrätta en intern rapporteringskanal. En anmälan som gjorts i en organisations interna rapporteringskanal befriar dock inte organisationen från skyldigheten att anmäla misstanke om missbruk via utrikesministeriets kanal för anmälan av missbruk i enlighet med dessa villkor och den gällande lagstiftningen.

Understödsmottagaren och överföringsmottagaren ska garantera ett effektivt skydd för personer som anmäler missbruk. Understödsmottagaren och överföringsmottagaren

förbinder sig att göra det möjligt att anmäla missbruk på ett tryggt sätt och att skydda identiteten på de som gör en anmälan. Understödmottagaren och överföringsmottagaren ska skydda anmälarna mot alla slags direkta och indirekta repressalier som dessa kan utsättas för när de rapporterar om missbruk. Förbudet mot repressalier omfattar också åtgärder som utöver den rapporterade personen gäller till exempel den juridiska person som personen företräder eller dennes släktingar och som på grund av sitt arbete står i kontakt med den rapporterade personens arbetsgivare. Brott mot förbudet mot repressalier eller förhindrande av rapportering kan leda till skadeståndsansvar och skyldighet att betala gottgörelse till den rapporterade personen.

Understödmottagaren och överföringsmottagaren ska se till att alla som arbetar i organisationen, överföringsmottagarna och andra berörda grupper känner till utrikesministeriets kanal för anmälan av missbruk.

Understödmottagaren utreder och rapporterar i princip själv misstankar om missbruk med de resurser som står till mottagarens förfogande inom ramen för det beviljade statsunderstödet utan separata köpta tjänster. Utrikesministeriet kan från fall till fall godkänna att statsunderstöd också används för att täcka de kostnader som behövs för att utreda misstankar om missbruk. Innan kostnaderna uppstår ska understödmottagaren kontakta utrikesministeriet och kontrollera om kostnaderna kan täckas med understödet.

Förbud mot korruption och korruptionsliknande metoder

Understödmottagaren försäkrar att varken mottagaren själv, personer med lednings- eller tillsynsbefogenheter eller mottagarens anställda eller lokala representanter har gjort sig skyldiga till korruption eller använt olagliga korruptionsliknande metoder (inklusive mutor till tjänstemän i utlandet), och att de inte kommer att göra sig skyldiga till sådana handlingar under den tid statsunderstödet används. Mottagaren försäkrar också att de aktörer till vilka stödmottagaren i enlighet med understödets ändamål överför en del av statsunderstödet för att användas i aktörernas verksamhet, dessa aktörers personer med lednings- eller tillsynsbefogenheter eller deras anställda eller lokala representanter inte har gjort sig skyldiga till korruption eller använt olagliga korruptionsliknande metoder, och att de inte kommer att göra sig skyldiga till sådana handlingar under den tid statsunderstödet används. Korruption eller korruptionsliknande verksamhet kan leda till återkrav av ett utbetalt understöd eller en del av det.

Jäv

Understödmottagaren ska vara medveten om eventuella jäv och inte fatta några beslut vid jäv. Understödmottagaren ser till att överföringsmottagarna inte fattar beslut när de är jäviga.

2. Allmänna utgångspunkter för användningen av statsunderstöd

2.1. Skyldighet att ordna uppföljning av användningen av statsunderstöd

Understödmottagaren ska sända statsunderstödsbeslutet för kännedom till understödmottagarens och överföringsmottagarnas bokförare.

Understödmottagaren ska ordna bokföringen enligt bestämmelserna i bokföringslagen. Mottagaren ska hålla den understödda verksamhetens ekonomi separat från den övriga verksamheten (till exempel på ett eget kostnadsställe) så att användningen av understödet kan verifieras på ett tillförlitligt och enkelt sätt.

Med ekonomi avses de kostnader och inkomster och den finansiering som orsakas av verksamheten eller projektet. Understödmottagaren ska bevara de verifikat som redogör för användningen av understödet i minst 10 år från statsunderstödet's sista betalningspost. Understödmottagaren och överföringsmottagarna ska på ett tillförlitligt sätt ordna och redovisa arbetstidsuppföljningen. Arbetstiden för understödmottagarens och överföringsmottagarnas anställda ska följas upp systematiskt för att säkerställa god förvaltning och effektiv användning av resurserna.

Endast deltidsanställda arbetstagare inom den understödda verksamheten ska på ett tillförlitligt sätt redovisa sin arbetstid i projektet. Understödmottagaren ska på begäran lämna uppgifterna om den arbetstid som hänvisats till projektet till utrikesministeriet. Om arbetstagarna inom den understödda verksamheten arbetar på heltid inom verksamheten enligt statsunderstödsbeslutet, behöver arbetstagarna redovisa arbetstiden enbart enligt arbetstidslagen. Ministeriet kräver i detta fall inte någon separat arbetstidsredovisning.

2.2. Användning av statsunderstöd för godtagbart ändamål

Statsunderstödet's ändamål har specificerats i statsunderstödsbeslutet. Enligt 13 § 1 mom. i statsunderstödslagen får statsunderstöd användas endast för ändamål som överensstämmer med beslutet om statsunderstöd och dess bilagor.

Statsunderstöd får inte användas för en sådan del av understödmottagarens verksamhet för vilken understödet inte har beviljats.

Användning som inte överensstämmer med statsunderstödet's användningsändamål är till exempel ekonomisk verksamhet som orsakar mer än ringa snedvridning av konkurrensen och verksamheten på marknaden i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2.3. Villkor för vidareförmedling av statsunderstöd

Understödmottagaren ska ingå ett avtal om användningen av statsunderstödet, övervakningen av användningen samt villkoren för detta med mottagaren eller mottagarna av överfört statsunderstöd om det i statsunderstödsbeslutet har specificerats att statsunderstödet också har beviljats för att användas för att understödja verksamhet eller projekt som genomförs av någon annan än understödmottagaren och som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet.

Understödmottagaren står i offentlighetsrättsligt förhållande till utrikesministeriet och överföringen av statsunderstödet till en tredje part befriar alltså inte till någon del mottagaren från de offentlighetsrättsliga förpliktelserna. Mottagaren har således fullt ansvar för att statsunderstödet används på rätt sätt även till den del det har använts för att understöda en verksamhet eller ett projekt som genomförs av någon annan än understödmottagaren.

Utrikesministeriet kan till exempel kräva utredningar om användningen av understödet och utföra granskningar i anslutning till det samt återkräva ett felaktigt använt statsunderstöd av understödmottagaren även i det fall mottagaren inom de ramar som statsunderstödsbeslutet tillåter har överfört en del av de medel som fått i statsunderstöd till verksamhet eller projekt som genomförs av någon annan aktör och som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet. Understödmottagaren ansvarar själv helt och hållet för problem, yrkanden och andra påföljder som eventuellt föranleds av användningen av understödet.

Understödmottagaren ska se till att överföringsmottagaren eller dess förmånstagare inte är föremål för sanktioner eller beslut om att frysa tillgångar som fastställts av Europeiska unionen eller Förenta nationerna (FN).

Understödmottagaren upprättar avtal som är ändamålsenliga med tanke på dennes verksamhet.

Avtalen ska lämnas in till utrikesministeriet före projektets första utbetalningsansökan.

Av avtalet ska framgå åtminstone

- samarbetets syfte och mål, ansvarsfördelning, rättigheter, behöriga representanter samt hur länge avtalet gäller och hur det sägs upp
- information om att projektet finansieras av utrikesministeriet och att användningen av projektmedlen styrs av statsunderstödsbeslutet med standardvillkor. Därför har utrikesministeriet eller en av ministeriet utsedd företrädare i enlighet med 16 § 1 mom. i statsunderstödslagen rätt att vid behov granska ekonomin och verksamheten hos den lokala överföringsmottagaren som genomför verksamheten eller projektet. Utrikesministeriet kan genom ett beslut bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående granskare att utföra granskningarna. Denna aktör har rätt att ta i förvar det material som är föremål för granskning om granskningen kräver det. Materialet återlämnas så snart det inte längre behövs för

granskningen. Den aktör som utför granskningen har rätt att i den omfattning som granskningen kräver få tillträde till affärs- och lagerlokaler eller andra motsvarande lokaler som är i understödsinnehavarens besittning eller användning och som används för idkandet av näring och till andra områden där omständigheterna är av betydelse för beviljandet av statsunderstöd och övervakningen av dess användning.

- information om utrikesministeriets kanal för anmälan om missbruk

<https://vaarinkayttoilmoitus.fi>

- förbud mot missbruk enligt punkt 1.8. som gäller överföringsinnehavaren och skyldigheten att samarbeta med utrikesministeriet för att utreda eventuella misstankar om missbruk under avtalets giltighetstid

- rättigheter som understödsinnehavaren i tillräcklig utsträckning tryggar sig själv, såsom rätt att avbryta utbetalningen eller återkräva understödet

- överföringsinnehavarens försäkran om att Europeiska unionens eller Förenta nationernas (FN) sanktioner eller de finska myndigheternas beslut om frysning av tillgångar inte gäller överföringsinnehavaren eller dess förmånstagare

- understödsinnehavarens rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan om det framgår att överföringsinnehavaren eller dess förmånstagare belastas av någon av Europeiska unionens eller Förenta nationernas (FN) sanktioner eller av finska myndigheters beslut om frysning av tillgångar.

Av avtalet ska också framgå att överföringsinnehavarna är skyldiga bland annat att

- använda understödet i enlighet med understödsbeslutet, dessa standardvillkor, Finlands lagstiftning och andra lokala lagar och internationella åtaganden som är bindande för överföringsinnehavarna

- ge representanter för den finländska understödsinnehavaren möjlighet att granska överföringsinnehavarens ekonomi och verksamhet

- vid behov konkurransutsätta sin upphandling i enlighet med lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, upphandlingslagen) om den är en sådan upphandlande enhet som avses i upphandlingslagen samt alltid med iakttagande av de skyldigheter som avses i punkt 1.8. i standardvillkoren

- vid upphandling beakta de lagstadgade skyldigheterna som gäller sanktioner, penningtvätt och terrorism. Vid alla upphandlingar ska det ses till att anbudsgivaren inte är föremål för gällande sanktioner som utfärdats av Europeiska unionen eller Förenta nationerna (FN), beslut om frysning av tillgångar som fattats av finska myndigheter eller andra lämpliga begränsningar. Det ska noteras att när det gäller upphandlingar som avses i artikel 5 k i förordning (EU) 833/2014 är det inte tillåtet att ingå upphandlingskontrakt med ryska medborgare, fysiska personer som är bosatta i Ryssland eller juridiska personer som är etablerade i Ryssland.

- skapa lämpliga riskhanteringsmekanismer

- omedelbart informera utrikesministeriet via ministeriets kanal för anmälan om missbruk och understödsinnehavaren om den misstänker eller upptäcker något sådant missbruk eller någon sådan överträdelse av användningsändamålet som avses i punkt 1.8., till exempel missbruk

av statsunderstödsmedel, i sin egen verksamhet eller i sin organisation överhuvudtaget eller i den verksamhet som bedrivs av personer som utövar dess lednings- eller tillsynsbefogenheter eller av dess anställda, lokala representanter, understödsmottagaren eller underleverantören. Utrikesministeriet ska informeras också om alla misstankar, även om de är små, om användning som strider mot ändamålet eller villkoren för statsunderstödet samt om annat missbruk som beskrivs i punkt 1.8.

- omedelbart vidta åtgärder för att minimera skadorna till följd av de misstankar om missbruk som avses i punkt 1.8.

- åta sig att garantera ett effektivt skydd för visselblåsare i enlighet med punkt 1.8. i dessa standardvillkor

- driva nolltoleranspolitik i fråga om grå ekonomi, sexuellt ofredande, sexuella trakasserier, sexuellt utnyttjande eller trakasseri och maktmissbruk som avses i standardvillkoren.

Om understödsmottagaren tar emot en anmälan om missbruk av överföringsmottagaren, ska understödsmottagaren omedelbart vidta åtgärder för att minimera skadorna och samtidigt informera utrikesministeriet om detta på det sätt som beskrivs i punkt 4.1.

En anmälan av missbruk avlägsnar inte utrikesministeriets rätt eller skyldighet att återkräva utbetalt statsunderstöd eller en del av det av understödsmottagaren med stöd av statsunderstödslagen.

2.4. Begränsningar i användningstiden för statsunderstöd

Statsunderstödet får endast användas under den användningstid som specificeras i beslutet om beviljande av statsunderstöd.

Ett undantag från detta är den sista rapporten (den så kallade slutrapporten) och revisionen av den understödda verksamheten under det sista året som får utföras efter användningstidens slut och vars kostnader är godtagbara, trots att kostnaderna uppkommer efter utgången av den användningstid som anges i understödsbeslutet.

Användningstiden för understödet kan förlängas om understödsmottagaren under användningstiden lämnar in en motiverad ansökan om förlängningen som godkänns av utrikesministeriet (se villkoren 2.6.).

2.5. Begränsningar och skyldigheter för användningen av egendom som skaffats med statsunderstöd

I denna ansökan om understöd fastställs användningstiden för den understödda egendomen till 10 år efter utbetalningen av den sista posten. Ett undantag är anskaffning eller grundlig renovering av en byggnad eller en lägenhet i en byggnad, då användningstiden för den understödda egendomen som används för sitt ändamål är minst 15 år när det gäller projektstöd.

Understöds­mottagaren ska se till att överförings­mottagarna för en aktuell förteckning över de anläggningstillgångar som har anskaffats med stats­understödet och egeninsatsen samt över förändringarna i tillgångarnas värde. Utrikes­ministeriet kan begära att få se förteckningen. Då projektet avslutas och egendom som är av återförsäljningsvärde överläts till överförings­mottagaren eller en annan aktör, ska det i syfte att säkerställa att användnings­ändamålet består ingås ett skriftligt avtal om detta. En kopia av det överlåtelseavtal som undertecknats av understöds­mottagaren och överförings­mottagaren ska lämnas in till utrikes­ministeriet vid utgången av understödet­ans användningstid.

2.6. Ändring av särskilda villkor som nämns i stats­understöds­beslutet

Enligt 4 kap. 14 § i stats­understöds­lagen ska understöds­mottagaren utan dröjsmål underrätta utrikes­ministeriet om en ändring som påverkar uppnåendet av ändamålet med understödet eller om någon annan ändring som inverkar på användningen av stats­understödet.

Understöds­mottagaren kan på förhand genom en skriftlig, motiverad ansökan söka ändring hos utrikes­ministeriet i de särskilda villkor som specificerats i stats­understöds­beslutet. Ändringen får inte genomföras förrän utrikes­ministeriet har behandlat ärendet och skriftligen tagit ställning till den.

Ändring ska sökas bland annat

1. om de centrala målen eller funktionerna för det projekt som stats­understödet gäller ändras
2. om det i stats­understöds­beslutet eller i den kostnadskalkyl som godkänts för understödet­ans hela användningstid eller i nivån på de enskilda kostnadsslagen (antingen understöds­mottagarens eller det överförda stats­understödet­ans) sker några andra än ringa förändringar. Andra än ringa förändringar kan vara till exempel ändringar mellan kostnadsslagen i kostnadskalkylen om ökningen eller minskningen är mer än 10 procent av den nivå på kostnadsslagen som utrikes­ministeriet har godkänt.
3. om det föreslås att understödet ska riktas till ett nytt kostnadsslag som avviker från ansökan oberoende av beloppet
4. om personer eller personalkostnader som är av väsentlig betydelse för understödet ändras eller andra än väsentliga personalkostnader i övrigt ändras i avsevärd grad
5. om det föreslås att användningstiden för understödet ska förlängas
6. om understöds­mottagarens sammanslutningsform ändras under den pågående understöds­perioden
7. om understöds­mottagaren vid utgången av året har uttaget eller outtaget stats­understöd som är oanvänt. Understöds­mottagaren ska ansöka om överföring av uttagna medel för innevarande år före den 15 november. Om understöds­mottagaren vid årets slut har oanvända

uttagna medel ska denne med en ansökan om ändring före den 15 november ansöka om tillstånd av utrikesministeriet för att eventuellt få överföra medlen till följande år.

2.7. Andra villkor för de allmänna utgångspunkterna för användningen av statsunderstöd

Utrikesministeriet kan meddela närmare anvisningar om bland annat understödsmottagarens skyldighet att lämna uppgifter och föra bok, om utbetalningen av statsunderstöd samt om användningen av statsunderstöd och övervakningen därav.

3. Villkor som gäller kostnader för vilka understöd beviljas samt inkomster och finansiering

3.1. Godtagbara kostnader

Statsunderstödet får användas endast för kostnader som orsakas av den understödda verksamheten och som är nödvändiga och skäligen med tanke på genomförandet av verksamheten, och det ska ske på det sätt som utrikesministeriet har förutsatt i sitt statsunderstödsbeslut. Som godtagbara kostnader beaktas de kostnader som enligt bokföringslagen (1336/1997) och bokföringsförordningen (1339/1997) samt enligt god bokföringssed ska antecknas som kostnader för understödets användningstid.

Personalkostnader

Som stödberättigande lönekostnader kan godkännas lönekostnader med lagenliga bikostnader som orsakats av arbete som varit nödvändigt för att utföra den understödda verksamheten samt kostnader som grundar sig på lagen eller på tjänstekollektiv- eller kollektivavtal. Lönerna är till den del godtagbara när de inte överskrider branschens allmänna lönenivå. Semesterlönereserveringar är godtagbara kostnader om de föranleds av utförandet av den understödda verksamheten.

De anställningsförmåner (till exempel företagshälsovård, semesterpenning, semesterlön) som hör till den personal som arbetar för den understödda verksamheten räknas som godtagbara kostnader till den del de är skäligen och motiverade och motsvarar anställningsförmånerna för den övriga personalen som arbetar med motsvarande uppgifter i organisationen.

Vid uppsägning av personal kan understödet endast användas för att täcka lönekostnader förenade med en skyldighet att arbeta, det vill säga lönekostnader gentemot vilka faktiska arbetsprestationer utförs för den understödda verksamheten. Ett undantag från skyldigheten att arbeta under uppsägningstiden är mållandets eventuella lagstiftning som tvingar arbetsgivaren vid uppsägning att betala lönekostnaderna utan att den uppsagda har någon

skyldighet att arbeta. I dessa fall ska understödmottagaren kontakta utrikesministeriet på förhand.

Rese- och inkvarteringskostnader

De resekostnader som är nödvändiga och skäliga med tanke på den understödda verksamheten är godtagbara förutsatt att de gjorts på så kort tid och med så låga totala kostnader som möjligt. Samtidigt ska man beakta att resan och uppgifterna sköts ändamålsenligt och tryggt. Understödmottagaren ska också följa skattemyndighetens anvisningar och beslut om ersättning för resekostnader.

Investeringar, byggande och utrustning

Understöd kan användas för investeringar, såsom byggande, sanering och upphandling av utrustning, endast om de är väsentliga för att genomföra projektet. Understödet får inte användas för att förvärva mark.

Indirekta kostnader (tidigare administrativa kostnader)

Med indirekta kostnader avses kostnader vars belopp inte kan eller är lämpligt att fastställa genom att direkt hänföra kostnaderna till den verksamhet eller det projekt som understöds, men vars storlek kan bestämmas genom att hänföra en del av kostnaderna enligt en godkänd kostnadsberäkningsmetod.

De indirekta kostnaderna kan vara högst 10 procent av de godtagbara årliga totalkostnaderna för den understödda verksamheten.

Kostnaderna ska basera sig på faktiska kostnader och understödmottagaren ska kunna påvisa att kostnaderna har realiserats. Understödmottagaren ska lämna en separat redogörelse till utrikesministeriet för grunderna för uppkomsten av indirekta kostnader. Utrikesministeriet kan ge närmare anvisningar om detta.

Utrikesministeriet har rätt att helt eller delvis låta bli att godkänna indirekta kostnader om det inte tydligt kan påvisas att kostnaderna orsakas av den understödda verksamheten.

3.2. Icke godtagbara kostnader

Icke-godtagbara kostnader är till exempel

- utgifter för rekreation, intressebevakning och representation. Med representationsutgifter avses inte förhandlingsutgifter som är nödvändiga och skäliga för att genomföra projektet, såsom servering under arbetsmöten i en styrgrupp. Representationsutgiften definieras i Skatteförvaltningens harmoniseringsanvisning och genom den tolkning av gränsdragningen

mellan representationsutgifter och förhandlingsutgifter som görs i anvisningen (Skatteförvaltningens anvisning 18.8.2014: Representationsutgifter i inkomstbeskattningen och Skatteförvaltningens anvisning den 4 december 2023: Beskattningsanvisning för allmännyttiga samfund)

- avskrivningar
- kostnader för medelsanskaffning (exklusive medelsanskaffning för att täcka den egeninsats som utrikesministeriet kräver)
- upphandlingar som gjorts utan att den upphandlande enheten som avses i upphandlingslagen inte har följt upphandlingslagstiftningen eller villkoren i statsunderstödsbeslutet
- utgifter för affärs- och placeringsverksamhet, amorteringar och räntor på lån
- reserveringar som avses i bokföringslagen (1336/1997, med undantag av semesterlönereservering)
- kalkylmässiga poster som inte baserar sig på kostnader som redan realiserats
- ersättningar för uppsägning eller lönekostnader som betalas för uppsägningstid utan skyldighet att arbeta
- icke lagstadgade tilläggspensioner, resultatbaserade arvoden och bonusar
- rättegångskostnader eller ersättningar som utdömts av domstol samt andra avgifter av straffnatur, såsom böter, ordningsavgifter och felparkeringsavgifter
- valutaväxlingsavgifter, kursförluster samt andra finansiella kostnader
- kostnader eller underskott för andra understödsobjekt
- kompensationer för flygutsläpp eller kompensationer för utsläpp från andra eventuella anskaffningar eller andra motsvarande avgifter
- utgifter för kontantuttag eller växling av valuta under arbetsresor; om användningen av kontanta medel i övrigt är nödvändigt med tanke på projektets genomförande, är skäliga kostnader godtagbara; utgifterna för växling av valuta för överföring av statsunderstöd är godtagbara
- kostnader som understödsomtagaren inte har begärt att utrikesministeriet ska godkänna, till exempel som en del budgeten eller genom ett ändringsbeslut.

Listan över icke-godtagbara kostnader är exemplarisk och informativ.

3.3. Villkor för inkomster från verksamhet eller projekt

I verksamhet eller projekt som genomförs med statsunderstöd avses med inkomster sådana penningflöden som baserar sig på vederlag och som det är möjligt att tjäna in direkt med hjälp av de rapporterade kostnaderna för den verksamhet eller det projekt som understöds. Inkomsterna kan härröra från försäljning, uthyrning, ersättning för användning eller annan överförd ersättning.

Understödsomtagaren ska lämna en utredning över inkomster från verksamheten eller projektet till utrikesministeriet (se punkt 4.3).

Understödmottagarens understödda verksamhet får inte generera sådana inkomster som omfattas av Europeiska unionens regler om statligt stöd utan att utrikesministeriet uttryckligen och skriftligen har godkänt detta.

3.4. Villkor för statsunderstödd verksamhet eller finansiering av projekt

Statsunderstödet är högst 90 procent av projektets årliga godtagbara kostnader.

I projekt vars huvudsakliga mål är att främja rättigheterna för personer med funktionsnedsättning är statsunderstödet högst 95 procent av projektets årliga godtagbara kostnader.

Frivilligarbete, varu- eller tjänstedonationer eller andra kostnadsfria resurser kan inte användas för att täcka egeninsatsen.

Inflödet av understödmottagarens egeninsats för projektet ska följas upp och eventuella problem rapporteras till ministeriet omgående. Om egeninsatsen under rapporteringsåret ligger under det belopp som anges i statsunderstödsbeslutet, räknas den som projektets egeninsatsnivå. Då ska de kostnader som föreslås bli täckta med statsunderstödet sänkas så att den egeninsats som krävs uppfylls.

Om egeninsatsen består av utländsk offentlig eller privat finansiering, ska understödmottagaren framföra motiveringar för att egeninsatsen ska godkännas. I rapporten om projektets ekonomi ska anges finansieringsgivare och givarland. Annan finländsk statlig, kommunal eller offentligrättslig finansiering eller annan offentligrättslig finansiering från finländska källor till understödmottagaren och dess överföringsmottagare får inte räknas in i egeninsatsen i projekt inom utvecklingssamarbetet.

Statsunderstöd som beviljas enligt 6 § 3 mom. i statsunderstödslagen får inte tillsammans med andra offentliga stöd överstiga det i Europeiska unionens eller i finsk lagstiftning föreskrivna maximibeloppet av statsunderstöd eller annat offentligt stöd.

Om understödmottagaren eller överföringsmottagaren får annan finansiering för samma projekt under den tid som projektet genomförs, ska utrikesministeriet omedelbart informeras om detta.

3.5. Villkor för resurser som är kostnadsfria för mottagaren

Med en resurs som är kostnadsfri avses en resurs som understödmottagaren har fått och som riktas till den understödda verksamheten eller det understödda projektet och som understödmottagaren inte behöver betala för. En kostnadsfri resurs kan vara till exempel talkoarbete eller frivilligarbete som en utomstående aktör utför i finansieringsmottagarens verksamhet eller projekt. Det kan också vara en rätt för finansieringstagaren att kostnadsfritt

använda anordningar eller lokaler. Kostnadsfria resurser kan ingå i den understödda verksamheten eller det understödda projektet, men de kan inte användas för att täcka egeninsatsen för den understödda verksamheten.

3.6. Villkor för statsunderstödmottagarens ekonomiska situation

Villkor har inte fastställts.

4. Statsunderstödstagarens särskilda skyldigheter

4.1. Statunderstödmottagarens informations- och anmälningsskyldighet

I 14 § i statsunderstödslagen finns bestämmelser om understödmottagarens skyldighet att lämna uppgifter och anmäla ändringar. Skyldigheterna är viktiga till exempel med tanke på övervakningen av användningen av statsunderstödet.

Understödmottagaren ska lämna statsbidragsmyndigheten riktiga och tillräckliga uppgifter för övervakningen av att villkoren i statsunderstödsbeslutet iakttas (14 § 1 mom. i statsunderstödslagen).

Understödmottagaren ska utan dröjsmål underrätta statsbidragsmyndigheten om en ändring som påverkar uppnåendet av ändamålet med statsunderstödet eller om någon annan ändring som inverkar på användningen av statsunderstödet. (14 § 2 mom. i statsunderstödslagen).

Anmälningsskyldigheten gäller åtminstone alla de situationer som anges i punkt 2.6. i dessa villkor och för vilka en ändringsansökan ska göras till utrikesministeriet.

Dessutom ska understödmottagaren utan dröjsmål göra en anmälan bland annat

1. om det i den verksamhet som beviljats statsunderstöd upptäcks sådant missbruk eller sådan misstanke om missbruk som avses i dessa villkor. Att låta bli att anmäla missbruk kan eventuellt vara straffbart enligt Finlands strafflag (39/1889). Om man ens misstänker missbruk, ska man för tydlighetens skull omedelbart anmäla detta till utrikesministeriet. En anmälan om missbruk avlägsnar inte utrikesministeriets rätt eller skyldighet att återkräva utbetalt statsunderstöd eller en del av det av understödmottagaren med stöd av statsunderstödslagen (688/2001).
2. om understödmottagarens kontaktpersoner ändras. Understödmottagaren ska informera utrikesministeriet om mottagarens kontaktpersoner ändras.
3. om annan privat eller offentlig finansiering som understödmottagaren får för ett projekt som genomförs med statsunderstödet ökar
4. om den understödda verksamheten avbryts

5. om det sker en väsentlig förändring i understödsmottagarens eller överföringsmottagarens ekonomiska situation.

Utöver de ovan nämnda anmälningar som ska göras utan dröjsmål lämnar understödsmottagaren rapporter om användningen av understödet under året. Av rapporterna ska framgå de ändringar som gjorts i användningen av understödet, inkl. ändringar på mindre än 10 procent (se punkt 4.3. om rapportering).

4.2. Skyldighet att återbetala statsunderstöd

Bestämmelser om återbetalning av statsunderstöd finns i 20 § i statsunderstödslagen. Enligt 20 § 1 mom. i statsunderstödslagen ska understödsmottagaren utan dröjsmål betala tillbaka ett statsunderstöd eller en del av det som understödsmottagaren fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Understödsmottagaren ska betala tillbaka statsunderstödet eller en del av det också i det fall att understödet inte kan användas på det sätt som understödsbeslutet förutsätter. Om det belopp som ska återbetalas är högst 100 euro, behöver det inte betalas tillbaka.

På det belopp som återbetalas tas ut en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter. Om beloppet inte betalas tillbaka senast på den förfallodag som statsbidragsmyndigheten bestämt, ska det i enlighet med 25 § i statsunderstödslagen betalas en årlig dröjsmålsränta på beloppet i enlighet med den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen.

Ministeriet kan besluta att en del av det belopp som ska återkrävas, räntan eller dröjsmålsräntan, inte återkrävs om återbetalningen till fullt belopp är oskäligt. Av särskilt vägande skäl kan utrikesministeriet besluta att alla utgifter och räntor ska jämkas.

När ett beslut om jämkning fattas tar man i beaktande om återbetalning till fullt belopp vore oskäligt med hänsyn till understödsmottagarens ekonomiska ställning och omständigheter eller beskaffenheten hos den egendom som förvärvats med understödet eller med hänsyn till det förfarande eller den förändring i omständigheterna som ligger till grund för återbetalningen.

Vid jämkning är utgångspunkten att betalningsskyldigheten är oskäligt sträng och orättvis i de enskilda rådande förhållandena. Betalningsskyldigheten lättas bara delvis och till den del skyldigheten är oskälig. Eftersom jämkning i sak innebär att utrikesministeriet med stöd av sin prövningsrätt gör ett undantag från skyldigheterna enligt statsunderstödslagen, är tröskeln för att helt och hållet upphäva betalningsskyldigheterna mycket hög. Utrikesministeriet ger separata anvisningar om hur ansökan om jämkning ska göras.

4.3. Skyldigheten att utreda användningen av statsunderstöd

Understödmottagaren ska lämna en redogörelse för användningen av statsunderstödet. Utrednings- och rapporteringsskyldigheten innebär att understödmottagaren redogör för innehållet i den verksamhet som understöds, för verksamhetens framsteg, de uppnådda resultaten och kostnaderna. Understödmottagaren ska också redogöra för användningen av understödet till den del understödet har överförs till överföringsmottagaren om statsunderstödsbeslutet tillåter det.

Utöver de årliga rapporterna kan utrikesministeriet begära att understödmottagaren lämnar in andra redovisningar som ministeriet anser vara nödvändiga. Utrikesministeriet ger närmare anvisningar om rapporteringen.

Om rapporteringen ligger efter eller försummas kan det leda till att utbetalningarna avbryts och återkrävs och till att eventuellt ytterligare understöd avslås.

Rapportering

Understödmottagaren ska redovisa för användningen av understödet. Mellanrapporten (tidigare årsrapport) ska lämnas in senast före utgången av april månad året efter varje kalenderår för vilket understöd har beviljats och/eller använts.

Mellanrapporten innehåller en redogörelse för hur statsunderstödet har använts och vilka resultat har uppnåtts i enlighet med de anvisningar som utrikesministeriet har gett. I mellanrapporten ska beaktas de viktigaste ändringar som gjorts under året. I mellanrapporten granskar understödmottagaren sin verksamhet med tanke på resultaten och resultatens hållbarhet och bedömer och analyserar samtidigt hur de hänför sig till uppnåendet av de uppställda resultatmålen. Hur mål och resultat uppnås beskrivs med hjälp av utvalda mätare. I mellanrapporten behandlas också riskerna med projektet och dess genomförande och beskrivs riskhanteringen. Tillsammans med mellanrapporten lämnas också en uppdaterad riskmatris.

Understödmottagaren lämnar också årligen i samband med mellanrapporten före den 30 april in dessa handlingar som gäller mottagaren: den senaste godkända verksamhetsberättelsen, bokslutet undertecknat av styrelsen (resultaträkning, balansräkning, en eventuell finansieringskalkyl och bokslutsnoter), revisionsberättelsen eller verksamhetsgranskningen samt budgeten och verksamhetsplanen för innevarande år. Vid behov kan mellanrapporten kompletteras med dokument som saknas. Budgeten och verksamhetsplanen för innevarande år lämnas i samband med rapporteringen och det övriga materialet efter att organisationen har fått tillgång till dem. Reglerna som gäller understödmottagaren levereras om de har ändrats under rapporteringsåret. Ytterligare ska understödmottagaren senast den 31 januari varje år som understödet används se till att de statistiska uppgifterna om den understödda verksamheten (inkl. de uppgifter som OECD DAC förutsätter) är uppdaterade. Utrikesministeriet ger separata anvisningar om rapporteringen.

Understödmottagaren svarar för att både den egna och överföringsmottagarnas bokföring av projektets kostnader granskas i enlighet med internationella revisionsstandarder och ministeriets anvisningar för granskning av projektstöd som gäller utvecklingssamarbetsprojekt. Revisorerna som understödmottagaren utsett ska granska både bokföringen och de ekonomiska rapporterna. Av revisorerna ska en vara en CGR-, OFGR- eller en GR-revisor. Inom projektets ekonomiförvaltning i samarbetslandet ska följas den lokala lagstiftningen. Om bokföringen av de lokala utgifterna sker i samarbetslandet som en del av överföringsmottagarens bokföring, ska dessa utgifter granskas på plats. Vid granskningen av de lokala utgifterna anlitas en auktoriserad revisor som känner till samarbetslandets lagstiftning.

Om granskningen av hela projektet görs i Finland, förvaras alla verifikat i Finland. Om verifikaten finns på andra språk än finska, svenska eller engelska, ska till verifikaten fogas ett förtydligande på något av dessa språk.

Utrikesministeriet kan också begära att understödmottagaren lämnar in andra redogörelser som ministeriet anser vara nödvändiga. Om rapporteringen ligger efter eller försummas kan det leda till att utbetalningarna avbryts och återkrävs och till att eventuellt ytterligare understöd avslås.

4.4. Utvärdering av statsunderstödd verksamhets eller statsunderstött projekts effekter

Understödmottagaren inkluderar i sin verksamhet, också i mellanrapporterna, en uppföljnings-, utvärderings- och inlärningsplan i enlighet med utrikesministeriets närmare anvisningar.

Understödmottagaren bidrar till att producera och leverera uppgifter om statsunderstödet konsekvenser. Understödmottagaren ser till att uppföljningssystemen producerar information om alla resultat som rör målen för hållbar utveckling och Finlands utvecklingspolitiska mål i enlighet med närmare anvisningar. Informationen ska vara tillgänglig för utrikesministeriet i enlighet med ministeriets närmare anvisningar.

4.5. Användning av resultaten

Understödmottagaren ska se till att de immateriella rättigheterna till resultat som åstadkommit i verksamheten eller projektet tillkommer understödmottagaren eller överföringsmottagaren i enlighet med lag eller med stöd av ett separat avtal.

Resultaten av den understödda verksamheten ska vara offentliga och allmänt tillgängliga samt kunna utnyttjas för allmännyttiga ändamål. Detta kan innebära bland annat att fotografier och läromedel ska kunna användas på ett omfattande sätt.

Understödmottagaren ska offentliggöra resultaten av verksamheten i den form som

utrikesministeriet fastställer närmare.

Understödmottagaren informerar den lokala och den inhemska allmänheten om den verksamhet som statsunderstödet gäller. Att informera om verksamheten innebär alla de olika sätt att kommunicera som understödmottagaren använder för att redogöra för utvecklingssamarbetsprojektet för allmänheten i hemlandet och i samarbetslandet. Understödmottagaren ska se till att det finns aktuell information om mottagarens utvecklingssamarbetsprojekt på dennes egen webbplats och i eventuella andra egna informationskanaler. Statsunderstödet får inte användas för att bekosta kommunikation som presenterar understödmottagaren själv.

4.6. Andra villkor för understödmottagarens särskilda skyldigheter

Lagstiftning och standarder

Understödmottagaren ska i projektet och verksamheten utöver finsk lagstiftning även iaktta internationellt godkända standarder för miljöansvar och socialt ansvar, lokal lagstiftning samt internationella åtaganden som gäller projektet. Sådana är till exempel skyldigheter i anslutning till arbetsvillkoren eller arbetsförhållandena. I dessa skyldigheter ska man iaktta de internationella rättigheterna för arbetare och standarderna för arbetarskydd (Internationella arbetsorganisationen ILO) samt beakta den lokala lagstiftningen om arbete och arbetskraft. Det ska också säkerställas att överföringsmottagarna och samarbetspartnerna agerar i enlighet med bestämmelserna om organisationsform i respektive verksamhetsland. Till exempel av företagspartner ska det krävas att de utöver den lagstiftning som gäller företag, de principer för skatteansvar som rör Finlands finansiering till utvecklingssamarbete samt internationella standarder följer också principerna för god förvaltning, skatteansvar, transparens och motverkande av korruption.

Digitala tjänsters tillgänglighet

När understödmottagaren använder understödet ska denna säkerställa huruvida det hör till tillämpningsområdet för lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019).

Enligt 1 § i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019) är lagens syfte att främja tillgången till digitala tjänster, tjänsternas kvalitet och informationssäkerhet samt innehållets tillgänglighet och att på så sätt förbättra vars och ens möjligheter att använda digitala tjänster på lika villkor.

Lagen om tillhandahållande av digitala tjänster tillämpas bland annat på sådana offentligrättsliga inrättningar som avses i 2 § i denna lag. Enligt 3 § 3 punkten i lagen om digitala tjänster tillämpas lagen på företags, stiftelsers, föreningars och andra sammanslutningars digitala tjänster i fråga om vilka en myndighet som avses i denna lag deltar i finansieringen av utvecklingen eller användningen med minst hälften av

utvecklingskostnaderna eller de årliga underhållskostnaderna. Med myndighet avses i lagen till exempel statliga myndigheter och andra aktörer till den del de sköter offentliga förvaltningsuppgifter. I lagen om tillhandahållande av digitala tjänster finns bestämmelser om bland annat kraven på tillgänglighet i digitala tjänster. Lagen gäller understödmottagarens egentliga webbplats och eventuella tema- och kampanjsidor som finns på andra adresser. Understödmottagaren är skyldig att iaktta kraven i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster vid tillhandahållandet av en digital tjänst som stöds med detta statsunderstöd.

Miljö- och samhällsansvar

Av understödmottagaren förutsätts att verksamheten är ansvars-kännande både när det handlar om miljö och samhälle. Detta innebär i synnerhet att man tar hänsyn till riskerna med och konsekvenserna av ett projekt som stöds med statsunderstöd samt förebygger och minimerar eventuella negativa konsekvenser för miljön, samhället och de mänskliga rättigheterna. I löneförhållandena och förhållandena med frivilliga aktörer inom verksamheten ska det följas den lokala lagstiftningen och säkerställas att arbetsförhållandena och kraven i arbetet är måttliga.

Understödmottagaren och överföringsmottagaren har i sin verksamhet som mål att bekämpa och främja anpassningen till klimatförändringar, skydda miljön och trygga den biologiska mångfalden. Understödmottagaren och överföringsmottagaren ska följa riktlinjerna för de utvecklingspolitiska övergripande målen när det gäller klimatförändringar och naturens biologiska mångfald.

Understödmottagaren och överföringsmottagaren ska ha metoder för att bedöma klimat- och miljökonsekvenserna samt för att minimera de skadliga konsekvenserna i all sin verksamhet, inklusive eventuella konsekvenser för leveranskedjan.

Understödmottagaren eller överföringsmottagaren följer upp och bedömer verksamhetens miljö- och klimateffekter och strävar hela tiden efter att förbättra verksamhetens miljövänlighet, minska användningen av material och uppkomsten av avfall samt ställer krav på miljövänlighet och minskat klimatavtryck i sin verksamhet.

Nolltolerans mot sexuellt utnyttjande, sexuella trakasserier, diskriminering och missbruk av makt

Understödmottagaren och överföringsmottagaren ska föra en nolltoleranspolitik när det gäller sexuellt ofredande, sexuellt utnyttjande, sexuella trakasserier, trakasseri, diskriminering och maktmissbruk. Detta innebär att understödstagaren och överföringsmottagaren inte i sin verksamhet godkänner att det bland deras arbetstagare eller samarbetspartner förekommer någon form av sexuellt ofredande, sexuellt utnyttjande, sexuella trakasserier, trakasseri, diskriminering eller maktmissbruk och att de inte får ignorera, dölja eller missköta sådana händelser som de får kännedom om.

Denna nolltoleranspolitik gäller även understödmottagarens och överföringsmottagarens alla egna samarbetspartner, till exempel tjänsteleverantören vid upphandlingar. Om understödmottagaren eller överföringsmottagaren upptäcker eller misstänker att denna nolltoleranspolitik inte har tillämpats ska utrikesministeriet omedelbart informeras om detta på det sätt som anges i punkt 1.8. Understödmottagaren ska också reagera på misstankarna om missförhållanden genom att vidta lämpliga åtgärder.

En anmälan om misstanke om missbruk kan även lämnas in till utrikesministeriet av samarbetspartner och utomstående personer via den elektroniska rapporteringskanal som upprättats för detta ändamål. Det är också möjligt att lämna anmälan anonymt i rapporteringskanalen.

Bestämmelser om sexuellt utnyttjande, sexuella övergrepp, sexuella trakasserier och trakasseri finns också i 20 kap. i strafflagen (39/1889), i 7 § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män, den så kallade jämställdhetslagen (609/1989) och i 14 § i diskrimineringslagen (1325/2014).

Med sexuellt utnyttjande kan avses bland annat kränkning av sexuell fysisk integritet antingen genom våld eller genom ojämlika eller tvingande omständigheter eller hot om sådana kränkningar. Exempel på sexuellt utnyttjande är våldtäktsförsök, tvång till oralsex eller beröring samt våldtäkt.

Med sexuella trakasserier kan avses bland annat någon form av icke önskvärt verbalt, ickeverbalt eller fysiskt beteende av sexuell natur vars syfte är eller som leder till en kränkning av en persons psykiska eller fysiska integritet, särskilt när detta sker genom att skapa en hotfull, fientlig, förnedrande, förödmjukande eller tryckande stämning. Exempel på sexuella trakasserier är sexistiska gester och andra ickeverbala signaler, sexistiska kommentarer om en individ, dennes kropp, beteende, sexliv eller könsidentitet, pornografiskt material, sexistiska brev, e-postmeddelanden, textmeddelanden eller telefonsamtal.

Med trakasseri kan avses bland annat beteende som avsiktligt eller faktiskt kränker en persons människovärde om det kränkande beteendet hänför sig till personens ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politiska verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuella läggning eller någon annan orsak som gäller personen och beteendet utifrån den grunden skapar en förnedrande, förödmjukande, hotfull, fientlig eller aggressiv stämning.

Med maktmissbruk kan avses bland annat osaklig användning av maktposition, annan makt eller auktoritet mot en annan person. Detta är särskilt allvarligt när en person använder sin maktposition, annan makt eller auktoritet för att påverka en annan persons karriär eller arbetsvillkor på ett osakligt sätt, bland annat när det gäller utnämning av en person till en viss uppgift, fördelning av arbetsuppgifter, förnyande av avtal, bedömning av prestation eller

karriärutveckling. Maktmissbruk kan också vara beteende som skapar ett fientligt eller kränkande arbetsklimat, bland annat hotelser, hot, utpressning eller tvång. Diskriminering och trakasseri (även sexuella trakasserier) är särskilt allvarliga överträdelser när de innebär maktmissbruk.

När det gäller att förebygga sexuellt utnyttjande, sexuella trakasserier, diskriminering och maktmissbruk samt därmed sammanhängande åtgärder krävs det av understödsmottagaren och överföringsmottagarna att de

- har förstått de politiska riktlinjerna, principerna och standarderna för att förebygga sexuellt utnyttjande och sexuella trakasserier
- har infört mekanismer för att förebygga sexuellt utnyttjande och trakasserier
- har infört ett riskhanteringssystem som också gäller sexuellt utnyttjande och trakasserier
- har infört en mekanism eller ett system för rapportering av och fortsatta åtgärder mot sexuellt utnyttjande och trakasserier
- gör allt de kan för att informera stödmottagarna om anmälningsmekanismerna och ser till att anmälningarna i mån av möjlighet behandlas av andra anställda än de som ansvarar för programförvaltningen och de som har kontakt med organisationerna
- rapporterar alla misstankar om sexuellt utnyttjande och sexuella trakasserier till utrikesministeriet.

Respekt för de mänskliga rättigheterna

Understöds­mottagaren och överförings­mottagaren ska respektera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet och sina upphandlingar i enlighet med utrikes­ministeriets anvisningar om ett rättighets­perspektiv. Understöds­mottagaren och överförings­mottagaren ska också beakta internationella åtaganden i fråga om de mänskliga rättigheterna. Understöds­mottagaren och överförings­mottagaren ska säkerställa att de varken direkt eller indirekt bidrar till negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna. Negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna frångår individen och samhället möjligheten att åtnjuta sina mänskliga rättigheter eller försämrar denna möjlighet. Understöds­mottagaren och överförings­mottagaren ska även kräva att deras eventuella övriga samarbets­partner respekterar de mänskliga rättigheterna.

Understöds­mottagaren och överförings­mottagaren ska ha metoder för att upptäcka och ingripa i negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna i all sin verksamhet, inklusive upphandlingar och annan verksamhet med eventuella samarbets­partner.

Dessa metoder kan till exempel omfatta en utvärdering av de mänskliga rättigheterna i enlighet med utrikes­ministeriets anvisningar om ett rättighets­perspektiv. Alla understöds­mottagare och överförings­mottagare ska dessutom säkerställa trygga kanaler för anmälan av missbruk enligt punkt 1.8. samt tillräckliga åtgärder mot korruption.

Det är inte tillåtet att med utvecklingssamarbetsmedel sprida en ideologi, religion eller politisk ståndpunkt.

Förbud mot diskriminering

All slags diskriminering på grund av ras, hudfärg, kön, civilstånd, graviditet, religion, socialt eller etniskt ursprung, medborgarskap, fysiska egenskaper, ålder, politiska åsikter, facklig organisering och sexuell läggning samt all annan diskriminering är förbjuden. Med diskriminering avses all slags särbehandling av personer, såsom separation, utfrysning eller favorisering, som inte grundar sig på arbetsuppgiftens krav eller art utan är ojämlik behandling på grund av attityder.

Understödmottagaren och överföringsmottagaren ska bidra till att olikheter accepteras och att arbetstagarna har lika möjligheter. Diskriminerade grupper ska vid behov också stödjas genom positiv särbehandling.

Ofredande och trakasserier av arbetstagare är förbjudet. Med ofredande och trakasserier av arbetstagare avses omänsklig behandling av arbetstagarna, inklusive sexuellt utnyttjande och sexuella trakasserier, fysiska bestraffningar, psykiskt eller fysiskt tvång och trakasseri samt hot om sådan behandling.

Likabehandling och jämlikhet

Understödmottagaren och överföringsmottagaren ska i sin verksamhet främja jämställdheten och likabehandlingen. Understödmottagaren ska iaktta de arbetsgivarskyldigheter som anges i jämställdhetslagen (lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män 609/1986) och i diskrimineringslagen (1325/2014).

Understödmottagaren och överföringsmottagaren ska följa riktlinjerna för de utvecklingspolitiska övergripande målen i enlighet med internationella människorättsstandarder som gäller jämställdhet och likabehandling samt utrikesministeriets närmare anvisningar om likabehandling och jämställdhet.

Förbud mot barnarbete

Barnarbete är förbjudet, bortsett från de undantag som anges i ILO:s konvention nr 138. Barn får inte tvingas utföra arbete som stör deras studier eller är skadligt för deras hälsa eller utveckling.

Med barn avses personer som

- är yngre än 15 år eller under den minimiålder som krävs enligt nationell lagstiftning om den är högre än 15 år, och

- är under den ålder då den nationella läroplikten inom den grundläggande utbildningen upphör.

Barn under 18 år får endast arbeta i uppgifter som på grund av sin art eller sina förhållanden inte är skadliga för barnens hälsa, säkerhet eller moral. Barn under 18 år får inte utföra natt- eller övertidsarbete.

Om barnarbete upptäcks ska understödsmottagaren eller överföringsmottagaren ingripa i situationen och säkerställa att barnets intresse tillgodoses i samarbete med arbetsgivaren, barnet och barnets familj samt vid behov även andra instanser.

Förbud mot tvångsarbete

Tvångsarbete är förbjudet. Med tvångsarbete avses arbete eller tjänst av alla slag som under hot om straff avkrävs av någon som inte frivilligt har erbjudit sig att utföra.

Utöver tvångsarbete är slavarbete, arbete som krävs för betalning av skulder och icke-frivilligt arbete som utförs av fångar förbjudet. Alla anställningsförhållanden ska vara frivilliga och arbetstagaren ska alltid ha rätt att avsluta arbetsavtalet med en skälig uppsägningstid. Med arbetstagaren ska ingås ett skriftligt arbetsavtal på ett språk som arbetstagaren förstår.

Arbetsgivare och arbetsförmedlaragenter får inte inneha eller på annat sätt gömma, ta i förvar eller förstöra handlingar som styrker arbetstagarens identitet och uppehållsrätt, såsom identitetshandlingar, pass eller arbetstillstånd, eller hindra arbetstagaren från att få tillgång till dessa handlingar. Om skyldigheterna enligt den nationella lagstiftningen kräver att handlingar tas i förvar tillfälligt, ska handlingarna återlämnas till arbetstagaren så snart som möjligt.

Av arbetstagare får inte krävas rekryteringsarvoden eller avgifter för rekrytering. Om sådana avgifter upptäcks ska de avgifter som de har betalat återbetalas till arbetstagarna. Arbetsgivaren ska se till att arbetstagarna inte heller har varit tvungna att betala rekryteringsarvoden eller rekryteringsavgifter till arbetsförmedlaragenter eller andra aktörer.

Organiseringsfrihet

Arbetsgivaren ska respektera arbetstagarnas rätt och frihet till facklig organisering och kollektiva förhandlingar. Med dessa avses olika former av formellt och informellt samarbete som syftar till att gemensamt stödja och försvara arbetstagarens intressen på arbetsplatsen och i arbetsgemenskapen. Arbetsgivaren ska informera arbetstagarna om denna rätt. I länder som inte har erkänt organiseringsfriheten till alla delar ska arbetsgivaren införa och bidra till system som ger arbetstagarna eller deras fritt valda representanter och ledningen på arbetsplatsen möjlighet till möten och förhandlingar i frågor som gäller löner och arbetsförhållanden, utan rädsla för de att detta medför negativa konsekvenser.

5. Övervakning av användningen av statsunderstöd, avbrott i utbetalningen och återkrav

5.1. Uppföljnings- och övervakningspraxis

Produktionen av uppföljnings- och övervakningsuppgifter baseras på sådana uppgifter enligt punkt 4.3. som understödsmottagaren producerar samt på annan praxis som utrikesministeriet har gett anvisningar om. Därtill har utrikesministeriet rätt att få och inhämta uppgifter om användningen och uppföljningen av statsunderstödet samt andra uppgifter och att vid behov utföra granskningar.

Om utrikesministeriets villkor och anvisningar som gäller rapporteringen om och användningen av understödet inte har följts, kan ministeriet ange en tidsfrist då villkoren ska vara uppfyllda, avbryta utbetalningen av understödet eller besluta att understöd som redan har betalats ut ska återkrävas.

Understöds-mottagaren är skyldig att bistå utrikesministeriet vid uppföljningen och övervakningen av överföringsmottagaren, såsom uppföljningen i samarbetsländerna eller annan verifiering.

Utrikesministeriet kan delta i en eventuell styrgrupp för den understödda verksamheten för att bidra till uppföljningen och övervakningen, men utrikesministeriet har ingen beslutför eller styrande roll i styrgruppen.

5.2. Granskningsrätt

I 16 § i statsunderstödslagen finns bestämmelser om statsbidragsmyndighetens granskningsrätt. Utrikesministeriet har rätt att i samband med utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av dess användning utföra nödvändiga granskningar som gäller understödsmottagarens ekonomi och verksamhet.

Om statsunderstödet har beviljats på det sätt som föreskrivs i 7 § 3 mom. för att användas för ett projekt eller en verksamhet som genomförs av någon annan än understödsmottagaren och som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet, har utrikesministeriet rätt att vid behov granska överföringsmottagarens ekonomi och verksamhet enligt statsunderstödsbeslutet.

Understöds-mottagaren ska i de avtal som ingås med överföringsmottagarna ta in tillräckliga klausuler för att granskningsrätten ska kunna tillgodoses, på det sätt som närmare föreskrivs i punkt 2.3. Understöds-mottagaren är skyldig att bistå utrikesministeriet också med andra granskningsåtgärder som gäller överföringsmottagaren.

Utrikesministeriet kan genom ett beslut bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående

granskare att utföra granskningarna. En utomstående sakkunnig kan på statsbidragsmyndighetens begäran bistå vid granskningen. Det finns separata bestämmelser om statens revisionsverks och riksdagens revisionsutskotts granskningsrätt.

I 17 § i statsunderstödslagen ingår bestämmelser om utförande av granskning (se även 5.3.).

5.3. Statsunderstödmottagarens skyldighet att bistå i granskningen

Enligt 17 § 1 mom. i statsunderstödslagen ska understödmottagaren och överföringsmottagaren utan ersättning ge den myndighet eller någon annan aktör som utför granskningen alla de uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för granskningen samt även i övrigt bistå vid granskningen. Den myndighet eller någon annan aktör som utför granskningen har rätt att omhänderta det material som är föremål för granskning om granskningen kräver det. Materialet återlämnas så snart det inte längre behövs för granskningen.

Den myndighet eller någon annan aktör som utför granskningen har rätt att i den omfattning som granskningen kräver få tillträde till affärs- och lagerlokaler eller andra motsvarande lokaler som är i understödmottagarens besittning eller användning och som används för idkandet av näring och till andra områden där omständigheterna är av betydelse för beviljandet av statsunderstöd och övervakningen av dess användning.

Understödmottagaren är skyldig att bistå utrikesministeriet även vid övervakning som riktas mot överföringsmottagaren.

5.4. Avbrott i utbetalning av statsunderstöd

Bestämmelser om avbrytande av utbetalningen finns i 19 § i statsunderstödslagen. Utrikesministeriet kan besluta att utbetalningen av statsunderstöd avbryts medan en närmare utredning pågår om 1) det finns grundad anledning att misstänka att understödmottagaren inte förfar på det sätt som avses i 12 § 4 mom. eller 13 eller 14 § i statsunderstödslagen, 2) de grunder på vilka statsunderstödet har beviljats har förändrats väsentligt, eller 3) avbrytande förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Avbrytandet av utbetalningen gäller den del av utbetalningen som är under utredning.

Utbetalningen av statsunderstöd får avbrytas tillfälligt bland annat när det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som lämnats för utbetalningen inte är riktiga eller tillräckliga eller när förändringar som påverkar användningen av statsunderstödet, såsom en förändring i mottagarens ekonomiska situation, inte har anmälts. Beslut om avbrytande kan fattas också när de grunder på vilka statsunderstödet har beviljats har förändrats väsentligt. Detta kan innebära att det har skett väsentliga förändringar i grunderna för beviljande eller användning av statsunderstödet och det är nödvändigt att utreda hur ändringarna påverkar möjligheterna att använda statsunderstödet på det sätt som avses i lagen, budgeten och

statsunderstödsbeslutet.

Avbrytande av utbetalning är en tillfällig säkerhetsåtgärd som gör det möjligt att avbryta utbetalningen av ett beviljat statsunderstöd medan en närmare utredning görs. Efter utredningen ska statsbidragsmyndigheten fatta beslut antingen om att utbetalningen fortsätter eller att den avslutas och statsunderstödet återkrävs. Enligt 34 § i statsunderstödslagen har understödsmottagaren rätt att genom begäran om omprövning söka ändring i beslutet om avbrytande av utbetalning, men myndigheten får avbryta utbetalningen för den tid som begäran om omprövning behandlas.

5.5. Beslut om återkrav av statsunderstöd och räntor

I 21 och 22 § i statsunderstödslagen ingår bestämmelser om återkrav av statsunderstöd. Bestämmelser om återkrav av eventuella investeringsstöd finns i 23 § i statsunderstödslagen. Återbetalning av statsunderstöd på understödsmottagarens eget initiativ behandlas i punkt 4.2.

Enligt 21 § i statsunderstödslagen ska utrikesministeriet genom ett beslut bestämma att utbetalningen av statsunderstöd ska upphöra samt att statsunderstöd som redan betalats ut ska återkrävas om understödsmottagaren har

- 1) underlåtit att återbetala ett sådant statsunderstöd eller en del av det som enligt 20 § i statsunderstödslagen ska betalas tillbaka,
- 2) använt statsunderstödet för ett väsentligen annat ändamål än vad det har beviljats för, lämnat utrikesministeriet felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att väsentligt inverka på erhållandet av statsunderstödet, dess belopp eller villkor, eller hemlighållit en sådan omständighet, eller
- 4) i övrigt på ett med 1–3 punkten jämförbart sätt väsentligen brutit mot bestämmelserna om användning av statsunderstöd eller villkoren i statsunderstödsbeslutet.

Återkrav enligt prövning av statsunderstöd

Utrikesministeriet kan enligt 22 § i statsunderstödslagen genom ett beslut bestämma att utbetalningen av statsunderstödet ska upphöra samt att ett redan utbetalt statsunderstöd eller en del av det ska återkrävas om

- 1) understödsmottagaren har förfarit i strid med 12 § 4 mom., 13 § eller 14 § i statsunderstödslagen,
- 2) understödsmottagaren har vägrat att ge material enligt 17 § 1 mom. eller att bistå vid granskningen på det sätt som avses i nämnda moment,
- 3) understödsmottagaren har upphört med den verksamhet som varit föremål för statsunderstödet, inskränkt den väsentligt eller överlåtit den till någon annan,
- 4) understödsmottagaren i strid med 13 § till någon annan har överlåtit ägande- eller

besittningsrätten till egendom som förvärvats med statsunderstödet,

5) understödsmottagaren i strid med 13 § på ett bestående sätt har ändrat ändamålet med egendom som varit föremål för statsunderstödet,

6) understödsmottagaren har blivit föremål för en utsköningsåtgärd, försatts i likvidation eller konkurs eller blivit föremål för saneringsförfarande enligt lagen om företagssanering (47/1993) eller skuldsanering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993), om inte något annat följer av ändamålet med statsunderstödet, eller

7) understödsmottagaren i praktiken förfar på ett sätt som kan jämföras med de omständigheter som nämns i punkterna 1–6 ovan, genom att ge en omständighet som ansluter sig till beviljandet, utbetalningen eller användningen av statsunderstödet en annan juridisk form än vad som motsvarar sakens faktiska natur eller syfte.

Om understödsmottagaren eller en sådan företrädare för denne som avses i strafflagen genom en lagakraftvunnen dom dömts till straff för anlitande av utländsk arbetskraft eller till utlänningsförseelse av arbetsgivare eller om understödsmottagaren genom ett lagakraftvunnet beslut påförts en sådan påföljdsavgift som avses i arbetsavtalslagen, kan statsbidragsmyndigheten fortsätta betala ut statsunderstödet eller låta bli att återkräva ett redan utbetalt statsunderstöd eller en del av det endast av synnerligen vägande skäl.

Om den egendom som har varit föremål för statsunderstödet har förstörts eller skadats under den användningstid som fastställts i statsunderstödsbeslutet och ny motsvarande egendom inte skaffas i stället för den förstörda eller skadade egendomen, kan utrikesministeriet genom ett beslut bestämma att utbetalningen av statsunderstödet ska upphöra och att av en eventuell försäkringsersättning eller annan ersättning ska återkrävas ett belopp som motsvarar statsunderstödet andel av den ursprungliga anskaffningsutgiften för egendomen.

Utrikesministeriet kan genom ett beslut också bestämma att utbetalningen av statsunderstödet ska upphöra samt att ett redan utbetalt statsunderstöd ska återkrävas om detta förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Jämkning av återkrav

Ministeriet kan besluta att en del av det belopp som ska återkrävas, räntan eller dröjsmålsräntan inte återkrävs om återkravet till fullt belopp är oskäligt.

Av särskilt vägande skäl kan utrikesministeriet besluta att alla utgifter och eventuella räntor ska jämkas.

När ett beslut om jämkning fattas tar man i beaktande om återkrav till fullt belopp vore oskäligt med hänsyn till understödsmottagarens ekonomiska ställning och omständigheter eller beskaffenheten hos den egendom som förvärvats med understödet eller med hänsyn till det förfarande eller den förändring i omständigheterna som ligger till grund för

återbetalningen eller återkravet.

Vid jämkning är utgångspunkten att betalningsskyldigheten är oskäligt sträng och orättvis i de enskilda rådande förhållandena. Betalningsskyldigheten lättas bara delvis och till den del skyldigheten är oskälig. Eftersom jämkning i sak innebär att utrikesministeriet med stöd av sin prövningsrätt gör ett undantag från skyldigheterna enligt statsunderstödslagen, är tröskeln för att helt och hållet upphäva betalningsskyldigheterna mycket hög.

Utrikesministeriet ger separata anvisningar om hur ansökan om jämkning ska göras.

Räntor på det belopp som återkrävs

Enligt 24 § i statsunderstödslagen ska understödmottagaren på det belopp som återbetalas eller återkrävs räknat från den dag då statsunderstödet betalades ut betala en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter.

Enligt 25 § i statsunderstödslagen ska, om det återkrävda beloppet inte betalas senast på den förfallodag som satts ut av statsbidragsmyndigheten, på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen.

Kontaktinformation

statsunderstodstjanster@statskontoret.fi

Sörnäs strandväg 13, Helsingfors
PB 14, 00054 Statskontoret

FO-nummer: 0245440-1

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury